

PREZES

REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 14 stycznia 2015 r.

Znak:WK-6100/33/4/14/15

Pan
Mieczysław Rączka
Wójt Gminy
Wilkowice

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w okresie od 8 października 2014 r. do 5 listopada 2014 r., kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Wilkowice za okres od 1 stycznia 2010 r. do 5 listopada 2014 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 18 listopada 2014 r. przez Wójta Gminy Wilkowice oraz Skarbnika Gminy Wilkowice, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *W dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości dla Gminy Wilkowice i Urzędu Gminy w Wilkowicach obowiązującej w latach 2010 - 2014, a wprowadzonej zarządzeniem Nr 120/2010 Wójta Gminy Wilkowice z dnia 11 października 2010 r. z późniejszymi zmianami:*
 - *nie określono daty rozpoczęcia eksploatacji systemu informatycznego przyjętego do prowadzenia ksiąg rachunkowych w jednostce i w organie, czym naruszono art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm. a następnie Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.),*
 - *nie zawarto wykazu prowadzonych w jednostce i w organie dzienników częściowych i zasad ich prowadzenia wraz z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych, czym naruszono art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b ww. ustawy o rachunkowości.*
- Ponadto, zgodnie z art. 10 ust. 2 ww. ustawy o rachunkowości, kierownik jednostki ustala w formie pisemnej oraz aktualizuje dokumentację określającą politykę rachunkowości.*

Zadania w zakresie opracowywanie projektów przepisów wewnętrznych wydawanych przez Wójta, dotyczących prowadzenia rachunkowości należały do zakresu obowiązków p. Alicji Świszcz – Skarbnika Gminy Wilkowice.

Wniosek nr 1

Uzupełnić dokumentację w sprawie zasad (polityki) rachunkowości o datę rozpoczęcia eksploatacji stosowanego oprogramowania oraz o wykaz prowadzonych dzienników częściowych i zasad ich prowadzenia, stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b i c ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), mając na uwadze art. 10 ust. 2 ww. ustawy o rachunkowości.

- *W okresie od 2010 r. do 5 listopada 2014 r. w Urzędzie Gminy Wilkowice prowadzono księgi rachunkowe (w tym dzienniki częściowe) przy użyciu programu komputerowego „Record FK”.*

Do października 2014 r. zaniechano wygenerowania zbiorczego zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej na koniec okresów sprawozdawczych, o którym mowa w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm. a następnie Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), pomimo iż ww. program komputerowy zapewniał taką możliwość.

Zbiorcze zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej za okres od 2010 r. do września 2014 r. wygenerowano w trakcie kontroli.

W dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości dla Gminy Wilkowice i Urzędu Gminy w Wilkowicach obowiązującej w latach 2010 - 2014, a wprowadzonej zarządzeniem Nr 120/2010 Wójta Gminy Wilkowice z dnia 11 października 2010 r. z późniejszymi zmianami, przyjęto że księgi rachunkowe prowadzone są komputerowo.

Zgodnie z przywołanym przepisem ww. ustawy, na podstawie zapisów na kontach księgi głównej sporządza się na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, zestawienie obrotów i sald. Obroty tego zestawienia powinny być zgodne z obrotami dziennika lub obrotami zestawienia obrotów dzienników częściowych. Zgodnie z art. 13 ust. 5 ww. ustawy o rachunkowości przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera należy zapewnić automatyczną kontrolę ciągłości zapisów, przenoszenia obrotów lub sald.

W myśl art. 13 ust. 6 ww. ustawy księgi rachunkowe należy wydrukować nie później niż na koniec roku obrotowego. Za równoważne z wydrukiem uznaje się przeniesienie treści ksiąg rachunkowych na informatyczny nośnik danych, zapewniający trwałość zapisu informacji, przez czas nie krótszy od wymaganego dla przechowywania ksiąg rachunkowych.

Prowadzenie rachunkowości jednostki zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami należało do zakresu obowiązków p. Alicji Świszcz – Skarbnik Gminy Wilkowice.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Wilkowicach w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera, sporządzania zbiorczych zestawień obrotów i sald kont księgi głównej, stosownie do art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), mając na uwadze art. 13 ust. 5 i 6 ww. ustawy oraz art. 68

i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

- *W okresie od 2010 r. do dnia kontroli tj. 23 października 2014 r. nieprawidłowo ujmowano rozrachunki z tytułu diet radnych Gminy Wilkowice. Operacje związane z naliczeniem i wypłatą diet w okresie od 2010 r. do czerwca 2011 r. ujmowano z pominięciem kont rozrachunkowych, natomiast w okresie od lipca 2011 r. do dnia kontroli rozrachunki z powyższego tytułu ujmowano na koncie 234 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”, zamiast na koncie 240 – „Pozostałe rozrachunki”.*

Powyższe było niezgodne z opisem zasad i klasyfikacji zdarzeń na ww. kontach określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r., poz. 289) oraz w planie kont stanowiącym załącznik do zarządzenia Nr 120/2010 Wójta Gminy Wilkowice z dnia 11 października 2010 r. w sprawie: wprowadzenia Zasad Polityki Rachunkowości dla Gminy Wilkowice i Urzędu Gminy w Wilkowicach ze zmianami. Stosownie do opisu ww. konto służy do ewidencji należności, roszczeń i zobowiązań wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia, natomiast konto 240 służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nie objętych ewidencją na kontach 201-234.

W trakcie kontroli, w dniu 24 października 2014 r., została zaprowadzona prawidłowa ewidencja księgową w powyższym zakresie.

Prowadzenie ksiąg rachunkowych jednostki należało do obowiązków Specjalisty ds. księgowości budżetowej. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Alicja Świszcz – Skarbnik Gminy Wilkowice.

Wniosek nr 3

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Wilkowicach w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej dotyczącej rozrachunków z tytułu diet radnych Gminy Wilkowice na koncie 240, stosownie do opisu funkcjonowania tego konta określonego w planie kont dla jednostki Urzędu Gminy w Wilkowicach stanowiącego załącznik do zarządzenia Nr 120/2010 Wójta Gminy Wilkowice z dnia 11 października 2010 r. w sprawie: wprowadzenia Zasad Polityki Rachunkowości dla Gminy Wilkowice i Urzędu Gminy w Wilkowicach ze zmianami oraz załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

- *W 2013 r. nieprawidłowo sporządzono dowód OT nr 00159 – „Przyjęcie środka trwałego” poprzez podanie w nim wartości początkowej działki nr 866/1 w wysokości 46.221,50 zł,*

zamiast w kwocie 28.329,50 zł wynikającej z umowy darowizny sporządzonej w formie aktu notarialnego Repertorium A numer 9106/2013 z dnia 27 września 2013 r.

Powyższe było niezgodne z postanowieniami § 22 i § 23 rozdziału IV „Zasady obrotu mieniem gminy” załącznika nr 1 do zarządzenia Nr 120 Wójta Gminy Wilkowice z dnia 11 października 2010 roku w sprawie wprowadzenia Zasad Polityki Rachunkowości dla Gminy Wilkowice i Urzędu Gminy w Wilkowicach (ze zmianami), zgodnie z którymi za wartość początkową środka trwałego przyjmuje się cenę nabycia, na którą w przypadku nabycia środka trwałego w drodze darowizny składa się m.in. wartość rynkowa z dnia nabycia. Wartość rynkową z dnia nabycia określa się na podstawie przeciętnych cen stosowanych w danej miejscowości w obrocie składnikami majątkowymi tego samego rodzaju i gatunku z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia, chyba że umowa darowizny określa tę wartość w niższej wysokości.

Natomiast przy sporządzaniu dowodu OT dla ww. działki, w celu wycenienia wartości rynkowej (będącej składnikiem wartości początkowej nieruchomości) działki nr 866/1 posłużono się stawką 30 zł/1 m² powierzchni gruntu, określoną w zarządzeniu Nr 157/2010 Wójta Gminy Wilkowice z dnia 7 grudnia 2010 r., co dało wartość rynkową w kwocie 44.730,00 zł, pomimo że w umowie darowizny została wskazana wartość rynkowa nieruchomości w wysokości 26.838,00 zł. Tym samym zawyżono wartość początkową działki nr 866/1 o kwotę 17.892,00 zł.

Dowód OT nr 00159 został sporządzony przez Specjalistę ds. księgowości budżetowej, sprawdzony przez p. Alicję Świszcz – Skarbnika Gminy Wilkowice i zatwierdzony przez p. Mieczysława Rączka – Wójta Gminy Wilkowice.

Na podstawie ww. dowodu OT dla działki nr 866/1 dokonano zapisu w księgach rachunkowych na koncie 011-00 – „Grunty i tereny”. W związku z powyższym księgi rachunkowe nie odzwierciedlały stanu faktycznego. Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej oraz stosownie do art. 4 ust. 2 ww. ustawy, zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

W konsekwencji, w bilansie jednostki Urząd Gminy w Wilkowicach, sporządzonym na dzień 31 grudnia 2013 r., wykazano również wyższą wartość gruntów.

Z udzielonych wyjaśnień Specjalisty ds. księgowości budżetowej i p. Alicji Świszcz – Skarbnika Gminy Wilkowice wynika, iż przyczyną nieprawidłowości było przekazanie przez Inspektora ds. gospodarki nieruchomościami do Referatu Finansowego niekompletnej kserokopii numerowanego aktu notarialnego (bez strony 6, która zawierała wartość rynkową działki 866/1).

Przygotowywanie dokumentacji związanej z nabyciem nieruchomości (prawidłowej pod względem merytorycznym i formalnym), zgodnie z zakresem obowiązków, należało do pracownika zatrudnionego na samodzielnym stanowisku – Inspektora ds. gospodarki nieruchomościami.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji środków trwałych, w tym sporządzania dowodów OT na podstawie dokumentacji otrzymanej od pracownika merytorycznego, należały do Specjalisty ds. księgowości budżetowej. Nadzór nad ww. pracownikiem sprawowała p. Alicja Świszcz – Skarbnik Gminy Wilkowice.

Zgodnie z § 15 pkt 2 zarządzenia Nr 77/2011 Wójta Gminy Wilkowice z dnia 11 lipca 2011 r. w sprawie ustalenia procedur kontroli finansowej w Urzędzie Gminy w Wilkowicach (będących rozszerzeniem postanowień zawartych w Polityce rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr 120/2010 Wójta Gminy Wilkowice z dnia

11 października 2010 r.), wszystkie operacje finansowe i gospodarcze, a także inne znaczące zdarzenia, są rzetelnie dokumentowane, a dokumentacja ta jest łatwo dostępna dla upoważnionych osób, a ponadto dokumentacja powinna być kompletna, łatwo dostępna dla upoważnionych osób oraz umożliwiać dokładne prześledzenie każdej operacji finansowej, gospodarczej lub zdarzenia od samego początku, w trakcie ich trwania oraz po ich zakończeniu.

W trakcie kontroli dowodem OT nr 00001 z dnia 17 października 2014 r. dokonano korekty zmniejszającej wartość działki nr 866/1 o kwotę 17.892 zł oraz dokonano zmian w ewidencji księgowej.

Ponadto, w wyniku przeprowadzenia drogą weryfikacji inwentaryzacji gruntów wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. nie stwierdzono różnic, ponieważ porównano dane z ewidencji księgowej prowadzonej przez Referat Finansowy z zestawieniem gruntów gminnych prowadzonym przez Inspektora ds. gospodarki nieruchomościami. Powyższe zestawienie zawierało numery działek i ich powierzchnie, a w zakresie działki nr 866/1 nado informację o nabyciu ww. działki w drodze darowizny (wraz z numerem aktu notarialnego), lecz bez wartości rynkowej wskazanej w akcie notarialnym. Nie dokonano natomiast porównania stanu gruntów ujętych na koncie 011-00 z właściwym dokumentem, tj. aktem notarialnym, na podstawie którego nabyto działkę nr 866/1.

Zgodnie z art. 26 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) inwentaryzację gruntów na ostatni dzień roku obrotowego przeprowadza się drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji realnej wartości tych składników.

Ponadto, w świetle regulacji wewnętrznych obowiązujących w jednostce i dotyczących inwentaryzacji m.in. gruntów, wprowadzonych zarządzeniem Nr 104/2013 Wójta Gminy Wilkowice z dnia 3 października 2013 r., inwentaryzacji (przeprowadzanej na ostatni dzień każdego roku obrotowego) podlegają w drodze porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji realnej wartości składników majątkowych grunty i odbywa się ona w drodze weryfikacji danych z ksiąg z odpowiednimi dokumentami wynikającymi z gminnego zasobu nieruchomości. Inwentaryzacji w drodze weryfikacji dokonują pracownicy Referatu Finansowego prowadzący księgowe urzędnictwa analityczne, we współpracy z odpowiednimi merytorycznie komórkami organizacyjnymi Urzędu, pod nadzorem Skarbnika Gminy.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Wilkowicach w zakresie prawidłowego przygotowywania i przekazywania dokumentacji związanej z nabyciem nieruchomości, z uwzględnieniem kontroli jej kompletności, w celu prawidłowego dokumentowania operacji dotyczących nabycia nieruchomości i dokonania zapisów w ewidencji księgowej środków trwałych, stosownie do postanowień § 15 pkt 2 zarządzenia Nr 77/2011 Wójta Gminy Wilkowice z dnia 11 lipca 2011 r. w sprawie ustalenia procedur kontroli finansowej w Urzędzie Gminy w Wilkowicach, § 22 i § 23 rozdziału IV „Zasady obrotu mieniem gminy” załącznika nr 1 do zarządzenia Nr 120 Wójta Gminy Wilkowice z dnia 11 października 2010 r. w sprawie wprowadzenia Zasad Polityki Rachunkowości dla Gminy Wilkowice i Urzędu Gminy w Wilkowicach (ze zmianami) oraz art. 4 ust. 2, art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

Wniosek nr 5

Dokonać w 2014 r. inwentaryzacji gruntów poprzez weryfikację wartości gruntów wynikającej z danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami stosownie do postanowień Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Urzędzie Gminy w Wilkowicach, wprowadzonej zarządzeniem Nr 104/2013 Wójta Gminy Wilkowice z dnia 3 października 2013 r., mając na uwadze art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.).

W zakresie dochodów budżetowych:

- *Do dnia zakończenia kontroli zaniechano podjęcia skutecznych czynności mających na celu ustalenie należności od właściciela kontenerów na odzież używaną, za korzystanie z nieruchomości stanowiących własność Gminy Wilkowice, na których ww. kontenery zostały postawione. W trakcie kontroli ustalono, że na nieruchomościach położonych na terenie Gminy Wilkowice znajdowało się 25 kontenerów, w tym 11 kontenerów na gruntach Gminy Wilkowice i 1 kontener usytuowany w pasie drogowym drogi gminnej. Zgodnie z art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych, czynności zmierzających do wykonania zobowiązania. Stosownie do art. 12 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm., Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.) organy działające za jednostkę samorządu terytorialnego, są zobowiązane do gospodarowania nieruchomościami w sposób zgodny z zasadami prawidłowej gospodarki. Z kolei zgodnie z art. 25 ust. 1 i 2 tej ustawy, gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt, burmistrz albo prezydent miasta, a gospodarowanie zasobem polega w szczególności na wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 23 ust. 1, a stosownie do art. 23 ust. 1 pkt 5 do czynności tych należą czynności związane z naliczaniem należności za nieruchomości udostępniane z zasobu oraz prowadzenie windykacji tych należności. Ponadto, zgodnie z art. 40 ust. 12 pkt 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 260 z późn. zm.), za zajęcie pasa drogowego bez zezwolenia zarządcy drogi wymierza, w drodze decyzji administracyjnej, karę pieniężną w wysokości 10-krotności opłaty ustalonej za zajęcie pasa drogowego.*

Następnie ustalono, iż Gmina Wilkowice nie podjęła czynności zmierzających do ustalenia obowiązku podatkowego w związku z posadowieniem na terenie Gminy Wilkowice kontenerów na odzież używaną. Zgodnie z art. 274a § 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.), organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do jej złożenia, jeżeli deklaracja nie została złożona mimo takiego obowiązku. W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych, oraz stosownie do art. 21 § 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 849), jeżeli w postępowaniu podatkowym organ

podatkowy stwierdzi, że podatnik, mimo ciążącego na nim obowiązku, nie zapłacił w całości lub w części podatku, nie złożył deklaracji albo że wysokość zobowiązania podatkowego jest inna niż wykazana w deklaracji, organ podatkowy wydaje decyzję, w której określa wysokość zobowiązania podatkowego.

W myśl art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2014 r., poz. 849), opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają grunty. Nadto zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, podatnikami podatku od nieruchomości są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej, będące posiadaczami nieruchomości lub ich części albo obiektów budowlanych lub ich części, stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, jeżeli posiadanie wynika z umowy zawartej z właścicielem, jest bez tytułu prawnego.

Z wyjaśnień udzielonych w powyższym zakresie przez p. Mieczysława Rączka – Wójta Gminy Wilkowice wynika, że kontenery zostały ustawione na nieruchomościach stanowiących własność Gminy Wilkowice bez uzyskania zgody, natomiast w przypadku usytuowania kontenerów w granicach pasa drogowego drogi gminnej Gmina Wilkowice nie wyrażała zgody na zajęcie pasa drogowego. Ponadto, nie są pobierane opłaty ani podatki, gdyż w sprawie dzierżawy powierzchni pod kontenery oraz w sprawie poboru podatku za korzystanie z nieruchomości stanowiących własność Gminy Wilkowice, na których ww. kontenery zostały postawione, prowadzone są wyjaśnienia.

Zadania w zakresie przygotowania dokumentacji do oddania nieruchomości w dzierżawę należały do specjalisty ds. gospodarki nieruchomościami. Sprawy z zakresu drogownictwa należą do obowiązków inspektora ds. gospodarki komunalnej - dróg, komunikacji, natomiast wymiar podatku od nieruchomości, zbieranie materiałów informacyjnych niezbędnych przy wymiarze podatku oraz sprawowanie nadzoru podatkowego i kontroli według zasad określonych w przepisach szczegółowych należy do obowiązków inspektorów ds. wymiaru podatku. Bezpośredni nadzór nad ww. osobami sprawował p. Mieczysław Rączka – Wójt Gminy Wilkowice oraz p. Alicja Świszcz – Skarbnik Gminy Wilkowice.

Wniosek nr 6

Podjąć działania mające na celu wyeliminowanie stanu bezumownego korzystania z nieruchomości gminnych przez podmiot odpowiedzialny za ustawienie kontenerów na odzież używaną oraz ustalenie należności za korzystanie z tych nieruchomości, stosownie do art. 40 ust. 12 pkt 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 260 z późn. zm.), art. 12 i art. 25 ust. 1 i ust. 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) oraz art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o finansach publicznych.

Wniosek nr 7

Podjąć działania mające na celu prawidłowe opodatkowanie nieruchomości, na których ustawiono kontenery na odzież używaną, stosownie do art. 274a § 1, art. 21 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U.

z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.), mając na uwadze art. 2 ust. 1 pkt 1, art. 3 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 849).

W zakresie wydzierżawienia i wynajęcia nieruchomości:

- W latach 2010 - 2013 zawarto bez zgody Rady Gminy Wilkowice dwie umowy najmu i jedną umowę dzierżawy nieruchomości zawartych na czas nieoznaczony oraz trzy umowy dzierżawy nieruchomości gminnych zawartych z tym samym podmiotem, na okres kolejnych trzech lat po uprzednio obowiązujących umowach zawartych na okres do trzech lat.

Stosownie do art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r., 594 z późn. zm.) do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej; uchwała rady gminy jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość; do czasu określenia zasad wójt może dokonywać tych czynności wyłącznie za zgodą rady gminy.

Powyższe dotyczyło:

- umowy najmu lokalu użytkowego z dnia 5 grudnia 2012 r. zawartej na czas nieoznaczony (dot. najemcy o nr karty kontowej 000010),
- aneksu nr 8 z dnia 6 czerwca 2012 r., do umowy dzierżawy lokalu użytkowego z dnia 29 czerwca 2002 r., przedłużającego umowę na czas nieokreślony (dot. dzierżawcy o nr karty kontowej 000010),
- umowy najmu nieruchomości gruntowej z dnia 10 sierpnia 2011 r., zawartej na czas nieokreślony (dot. dzierżawcy o nr karty kontowej 00265),
- aneksu z dnia 21 grudnia 2012 r. do umowy dzierżawy lokalu użytkowego z dnia 1 stycznia 2008 r., przedłużającego umowę na okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2014 r. (najemca o nr karty kontowej 000076),
- dwóch kolejnych aneksów do umowy dzierżawy nieruchomości gruntowej z dnia 31 lipca 2007 r.: pierwszego aneksu z dnia 27 lipca 2012 r. przedłużającego umowę na okres od 1 sierpnia 2012 r. do 31 lipca 2013 r. oraz drugiego aneksu z dnia 1 sierpnia 2013 r. przedłużającego umowę na okres od 1 sierpnia 2013 r. do 30 czerwca 2015 r., (dot. dzierżawcy o nr karty kontowej 000021).

Powyższe umowy i aneksy w imieniu Gminy Wilkowice zawierał p. Mieczysław Rączka – Wójt Gminy Wilkowice.

W uchwale Nr XLVI/342/2006 Rady Gminy Wilkowice z dnia 1 lutego 2006 r. w sprawie określenia zasad nabycia, zbycia i obciążenia nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż 3 lata, Wójt Gminy Wilkowice nie został upoważniony do zawierania umów najmu (dzierżawy) na czas nieoznaczony oraz kolejnych umów najmu (dzierżawy) zawieranych po umowach na czas oznaczony do 3 lat, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość.

- *W latach 2011 - 2012 zawarto jedną umowę dzierżawy nieruchomości gminnych oraz dwie umowy najmu lokali użytkowych na czas nieoznaczony, w trybie bezprzetargowym, pomimo że Rada Gminy Wilkowice nie wyraziła zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego zawarcia tych umów.*

Zgodnie z art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), zawarcie umów użytkowania, najmu lub dzierżawy na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony następuje w drodze przetargu. Wojewoda albo odpowiednio rada lub sejmik mogą wyrazić zgodę na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tych umów.

Powyższe dotyczyło:

- *umowy najmu terenu należącego do Gminy Wilkowice celem postawienia należących do najemcy gablot reklamowo-wolnostojących, zawartej w dniu 10 sierpnia 2011 r. na czas nieokreślony (dot. najemcy o nr karty kontowej 000265),*
- *umowy najmu lokalu użytkowego z dnia 5 grudnia 2012 r. zawartej na czas nieoznaczony (dot. najemcy o nr karty kontowej 000010),*
- *aneksu z dnia 6 czerwca 2012 r., zawartego na czas nieokreślony, do umowy dzierżawy lokalu użytkowego z dnia 29 czerwca 2002 r. (dot. dzierżawcy o nr karty kontowej 000010).*

Powyższe umowy oraz aneks zawierał w imieniu Gminy p. Mieczysław Rączka – Wójt Gminy Wilkowice.

Uchwałą Nr XLVI/342/2006 Rady Gminy Wilkowice z dnia 1 lutego 2006 r. w sprawie w sprawie określenia zasad nabycia, zbycia i obciążenia nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż 3 lata, nie uregulowano zasad wydzierżawiania nieruchomości na czas nieoznaczony, stąd brak było podstaw do rezygnacji z procedury przetargowej przy zawieraniu powyższych umów.

Zadania w zakresie gospodarki lokalami użytkowymi gminy należały do obowiązków Inspektora ds. ewidencji działalności gospodarczej. Opracowywanie i przygotowywanie dokumentacji dot. opracowywania i przygotowania dokumentacji związanych dzierżawą nieruchomości oraz oddanie nieruchomości w dzierżawę należały do obowiązków Specjalisty ds. gospodarki nieruchomościami. Bezpośredni nadzór nad Inspektorem ds. ewidencji działalności gospodarczej oraz nad Specjalistą ds. gospodarki nieruchomościami sprawował p. Mieczysław Rączka – Wójt Gminy Wilkowice.

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Wilkowice w zakresie wydzierżawiania nieruchomości i lokali na czas nieoznaczony oraz wynajmowania i wydzierżawiania lokali użytkowych na okres do 3 lat po umowach zawartych na okres do 3 lat, po uzyskaniu zgody Rady Gminy oraz w zakresie przetargowego wydzierżawiania i wynajmowania nieruchomości na czas nieokreślony stosownie do art. 18 ust. 2 pkt 9a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.) oraz art. 37 ust. 4 ustawy dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 poz. 518 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie zamówień publicznych:

– W zakresie przeprowadzenia w 2012 r. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Wilkowicach przy ul. Kościelnej 10” (znak postępowania: ZP.271.021.2012) stwierdzono, że:

- nieprawidłowo wypełniono protokół postępowania o udzielenie przedmiotowego zamówienia publicznego, co polegało na pominięciu zawarcia w protokole postępowania w trybie przetargu nieograniczonego na druku ZP-PN informacji o osobie wykonującej zastrzeżone dla kierownika zamawiającego czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia, pomimo że osoba ta wykonywała m.in. takie czynności.

W protokole postępowania o udzielenie przedmiotowego zamówienia publicznego, nie wskazano p. Aleksandra Adamiec – byłego Zastępcy Wójta Gminy Wilkowice jako osoby wykonującej zastrzeżone dla kierownika zamawiającego czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia, pomimo że m.in. zatwierdził zmiany treści specyfikacji, podpisał wyjaśnienia treści specyfikacji, podpisał wezwania do złożenia dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu skierowane do dwóch wykonawców.

Powyższym naruszono postanowienia § 2 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2010 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. Nr 223, poz. 1458), stosownie do których protokół zawiera, w zależności od zastosowanego trybu postępowania, informacje dotyczące osób wykonujących czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia i złożenia przez nie oświadczenia na druku ZP-1. Zgodnie ze wzorem protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego – drukiem ZP-PN, stanowiącym załącznik nr 1 do ww. rozporządzenia, informacja o pracowniku zamawiającego, któremu kierownik zamawiającego powierzył pisemnie wykonanie zastrzeżonych dla siebie czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia, winna być zamieszczona w punkcie 3 litera A podpunkt 1 druku ZP-PN wraz z zakresem czynności jakie ww. pracownik wykonywał w postępowaniu.

Do wykonywania czynności zastrzeżonych dla kierownika zamawiającego, p. Aleksander Adamiec – były Zastępca Wójta Gminy Wilkowice, został upoważniony pismem BK-0113/7/2006 Wójta Gminy Wilkowice z dnia 11 grudnia 2006 r. oraz zapisami Regulaminu Udzielania Zamówień Publicznych w Urzędzie Gminy w Wilkowicach, wprowadzonego zarządzeniem Nr 14/2008 Wójta Gminy Wilkowice z dnia 12 marca 2008 r. (ze zmianami), zgodnie z którymi w czasie nieobecności kierownika zamawiającego czynności, o których mowa w ust. 2 regulaminu (zastrzeżone dla kierownika zamawiającego) wykonuje jego zastępca.

Wyżej wymienione czynności w postępowaniu o udzielenie przedmiotowego zamówienia, zastrzeżone dla kierownika zamawiającego, p. Aleksander Adamiec – były Zastępca Wójta Gminy Wilkowice wykonał w czasie nieobecności kierownika zamawiającego.

Protokół postępowania w trybie przetargu nieograniczonego o udzielenie przedmiotowego zamówienia publicznego na druku ZP-PN, został sporządzony przez Inspektora ds. inwestycji (Członka Komisji Przetargowej) i zatwierdzony przez kierownika zamawiającego – p. Mieczysława Rączka – Wójta Gminy Wilkowice.

- zaniechano pobrania pełnej kwoty zabezpieczenia należytego wykonania umowy, której wniesienia zamawiający żądał od wykonawcy zadania.

Zgodnie z art. 147 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), zamawiający może żądać od wykonawcy zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zwanego dalej „zabezpieczeniem”. Stosownie natomiast do art. 150 ww. ustawy:

- ust. 3 – jeżeli okres realizacji zamówienia jest dłuższy niż rok, zabezpieczenie, za zgodą zamawiającego, może być tworzone przez potrącenia z należności za częściowo wykonane dostawy, usługi lub roboty budowlane,

- ust. 4 – w przypadku, o którym mowa w ust. 3, w dniu zawarcia umowy wykonawca jest obowiązany wnieść co najmniej 30% kwoty zabezpieczenia,

- ust. 5 – zamawiający wpłaca kwoty potrącane na rachunek bankowy w tym samym dniu, w którym dokonuje zapłaty faktury,

- ust. 6 – w przypadku, o którym mowa w ust. 3, wniesienie pełnej wysokości zabezpieczenia nie może nastąpić później niż do połowy okresu, na który została zawarta umowa.

Zamawiający w specyfikacji istotnych warunków zamówienia przygotowanej dla ww. zadania, wymagał przed podpisaniem umowy z wybranym wykonawcą, wniesienia przez tego wykonawcę zabezpieczenia należytego wykonania umowy w pełnej wysokości, czyli w kwocie stanowiącej 5% ceny ofertowej brutto. W dniu 26 czerwca 2012 r. zamawiający, na prośbę wykonawcy, wyraził zgodę na potrącenie 70% wartości zabezpieczenia z pierwszej należności za zrealizowane przez wykonawcę roboty budowlane objęte przedmiotową umową, pod warunkiem wniesienia w dniu podpisania umowy 30% zabezpieczenia w formie pieniężnej. Powyższe ustalenia znalazły odzwierciedlenie w zapisach umowy nr ZP.272.020.2012 z dnia 28 czerwca 2012 r. Wpłacona przez wykonawcę kwota stanowiąca 30% zabezpieczenia wpłynęła na konto zamawiającego w dniu 27 czerwca 2012 r., natomiast brakująca kwota stanowiąca 70% zabezpieczenia należytego wykonania umowy nie została potrącona z żadnej, wystawionej przez wykonawcę faktury. Protokolarnego końcowego odbioru przedmiotu umowy dokonano w dniu 5 czerwca 2014 r. Na etapie realizacji inwestycji nie zaistniała sytuacja, która skutkowałaby koniecznością uruchomienia środków z zabezpieczenia.

Odpowiedzialnymi za nadzór nad realizacją inwestycji i postanowieniami umowy nr ZP.272.020.2012 z dnia 28 czerwca 2012 r. były:

- była Inspektor ds. Inwestycji Budowlanych – nie pracuje od 1 stycznia 2013 r.,

- Inspektor ds. inwestycji – zatrudniona w dziale inwestycji w Gminie Wilkowice od 3 grudnia 2012 r.

- W zakresie przygotowania w 2013 r. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Wilkowice” (znak postępowania: ZP.271.018.2013) stwierdzono, że w ogłoszeniu o zamówieniu z dnia 24 maja 2013 r., zamieszczonym na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Wilkowicach, a także w ogłoszeniu skierowanym do Biuletynu Zamówień Publicznych, nie zawarto informacji o przewidywanych zamówieniach uzupełniających, pomimo że zamawiający przewidywał w specyfikacji udzielenie takich zamówień. W specyfikacji istotnych warunków zamówienia zamawiający przewidział udzielenie zamówień uzupełniających do 5% wartości zamówienia podstawowego.

Naruszono tym art. 41 pkt 15 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), zgodnie z którym ogłoszenie

o zamówieniu zawiera co najmniej informację o przewidywanych zamówieniach uzupełniających, jeżeli zamawiający przewiduje udzielenie takich zamówień.

Prowadzenie postępowania przetargowego, w tym przygotowanie ogłoszenia o zamówieniu, należało do Inspektorów ds. zamówień publicznych i pozyskiwania funduszy strukturalnych.

Bezpośredni nadzór w tym zakresie sprawował p. Mieczysław Rączka – Wójt Gminy Wilkowice, a do 30 kwietnia 2014 r. – p. Aleksander Adamiec – były Zastępca Wójta Gminy Wilkowice.

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Wilkowicach biorącymi udział w przygotowaniu, przeprowadzeniu postępowań o udzielenie zamówień publicznych oraz realizacji postanowień umów o zamówienie, w zakresie:

- przygotowywania ogłoszeń o zamówieniu, stosownie do art. art. 41 pkt 15 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych,
- wypełniania protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, stosownie do § 2 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2010 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. Nr 223, poz. 1458) w związku ze wzorem protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego - druk ZP-PN, stanowiącym załącznik nr 1 do ww. rozporządzenia,
- egzekwowania postanowień umów cywilnoprawnych na realizację zamówień publicznych w zakresie pobierania pełnej kwoty zabezpieczenia należytego wykonania umowy, stosownie do art. 147 ust. 1 w związku z art. 150 ust. 3 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie dotacji dla podmiotów spoza sektora finansów publicznych:

- *W latach 2012 - 2014 nie dopełniono obowiązku, o którym mowa w art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.), w zakresie przedłożenia Radzie Gminy Wilkowice oraz opublikowania w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Wilkowicach sprawozdań z realizacji programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz prowadzącymi działalność pożytku publicznego za 2011 r., 2012 r. oraz 2013 r. Zgodnie z ww. przepisem, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, nie później niż do dnia 30 kwietnia każdego roku, jest obowiązany przedłożyć organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego oraz opublikować w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdanie z realizacji programu współpracy za rok poprzedni. Niepełne, częściowe dane dotyczące realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz prowadzącymi działalność pożytku publicznego za 2011 r., 2012 r. oraz 2013 r., zostały zaprezentowane w częściach opisowych do realizacji planu wydatków sprawozdań rocznych z wykonania budżetu Gminy Wilkowice za 2011 r., 2012 r. i 2013 r. Powyższe roczne sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Wilkowice zostały przedstawione organowi stanowiącemu w ustawowym terminie oraz opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Wilkowicach.*

Wykonywanie zadań w zakresie sporządzania sprawozdań z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz ich przekazywania pracownikowi odpowiedzialnemu za obsługę Biuletynu Informacji Publicznej należały do Inspektorów ds. kultury, sportu i promocji gminy.

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym bezpośredni nadzór na działalnością ww. pracowników pełni p. Mieczysław Rączka – Wójt Gminy Wilkowice.

Do dnia zakończenia kontroli przedmiotowych sprawozdań z realizacji programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz prowadzącymi działalność pożytku publicznego nie sporządzono i nie podano do publicznej publikacji.

Wniosek nr 10

Sporządzić oraz przedłożyć Radzie Gminy Wilkowice, a także przekazać do publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Wilkowicach sprawozdania z realizacji programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz prowadzącymi działalność pożytku publicznego za lata 2011, 2012 i 2013, stosownie do art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1118 z późn. zm.) oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Wilkowicach odpowiedzialnymi za sporządzanie ww. sprawozdań i ich przekazywanie do publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

- *W latach 2011 - 2013 zaniechano sporządzania i publikowania w Biuletynie Informacji Publicznej i na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Wilkowicach informacji o możliwości złożenia przez spółki wodne wniosku o udzielenie dotacji, ze wskazaniem w niej kwoty przeznaczonej w budżecie Gminy Wilkowice na pomoc finansową dla ww. spółek na realizację zadań w danym roku oraz terminu składania wniosków.*

Powyższym naruszono postanowienia § 3 pkt 1 i pkt 2 w związku z § 1 pkt 1 i § 2 pkt 1 uchwały Nr VI/43/2011 Rady Gminy Wilkowice z dnia 28 kwietnia 2011 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej spółkom wodnym, trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji i sposobu jej rozliczenia. Zgodnie z przytoczonymi regulacjami, które weszły w życie 15 lipca 2011 r., spółki wodne działające na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001 roku Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 z późn. zm., Dz. U. z 2012 r., poz. 145 z późn. zm.), mogą uzyskać z budżetu Gminy Wilkowice pomoc finansową w formie dotacji celowej. Przyznanie pomocy finansowej, następuje na podstawie pisemnego wniosku spółki, a informacje o możliwości złożenia wniosku, Wójt Gminy Wilkowice podaje do publicznej wiadomości, przez umieszczenie jej w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Wilkowice oraz przez wywieszenie informacji na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Wilkowicach. W informacji Wójt Gminy Wilkowice wskazuje kwotę przeznaczoną w budżecie Gminy Wilkowice na pomoc finansową dla spółek wodnych na realizację zadań w danym roku i termin składania wniosków.

Stosownie do art. 164 ust. 5c ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. ww. ustawy Prawo wodne, zasady udzielania dotacji celowej (z budżetów jednostek samorządu terytorialnego dla spółek wodnych), tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania określają organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego w drodze uchwały.

Powyższe dotyczyło wszystkich postępowań w sprawie udzielenia dotacji, przeprowadzonych po wejściu w życie uchwały Nr VI/43/2011 Rady Gminy Wilkowice

z dnia 28 kwietnia 2011 r., niżej wymienionym spółkom wodnym funkcjonującym na terenie Gminy Wilkowice:

- Rejonowemu Związkowi Spółek Wodnych dla Konserwacji i Eksploatacji Urządzeń Melioracyjnych z siedzibą w Bielsku-Białej, któremu udzielono dotacji na podstawie:
 - umowy nr ZP/342/art.4pkt.8/2011/OS z 2 grudnia 2011 r. na kwotę 5.000,00 zł (netto),
 - porozumienia nr OS/1/2012 z 21 listopada 2012 r. na kwotę 10.000,00 zł,
 - porozumienia nr OS/3/2013 z 14 czerwca 2013 r. na kwotę 5.000,00 zł,
- Spółce Wodociągowej w Wilkowicach, której udzielono dotacji na podstawie:
 - porozumienia nr RU-0262/13 z 28 sierpnia 2013 r. na kwotę 59.312,02 zł,
 - porozumienia nr RU-0313/13 z 26 listopada 2013 r. na kwotę 51.967,30 zł.

Ponadto, jak wynika z treści porozumienia nr GK.2220-011/11 z dnia 14 czerwca 2011 r., w oparciu o zasady udzielania dotacji celowej spółkom wodnym określone uchwałą Nr VI/43/2011 Rady Gminy Wilkowice z dnia 28 kwietnia 2011 r., udzielona została również dotacja celowa Spółce Wodociągowej w Bystrej w 2011 r. w kwocie 60.000,00 zł. W postępowaniu w sprawie udzielenia ww. dotacji, również nie sporządzono i nie opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej i na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Wilkowicach informacji o możliwości złożenia przez spółki wodne wniosku o udzielenie dotacji.

W 2014 r., do dnia kontroli, nie udzielano dotacji spółkom wodnym.

Przygotowanie projektów przedmiotowych informacji i ich opublikowanie należały do zadań Inspektora ds. ochrony środowiska – w zakresie współpracy z Rejonowym Związkiem Spółek Wodnych w Bielsku-Białej i Inspektora ds. gospodarki komunalnej-dróg, komunikacji – w zakresie współpracy ze spółkami wodociągowymi.

Bezpośredni nadzór nad ww. pracownikami pełni p. Mieczysław Rączka – Wójt Gminy Wilkowice. Do 30 kwietnia 2014 r., bezpośredni nadzór nad Inspektorem ds. gospodarki komunalnej-dróg, komunikacji sprawował p. Aleksander Adamiec – były Zastępca Wójta Gminy Wilkowice.

Wniosek nr 11

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Wilkowicach odpowiedzialnymi za sporządzanie i publikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej i na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Wilkowicach informacji o możliwości złożenia przez spółki wodne wniosku o udzielenie dotacji stosownie do § 3 pkt 1 i pkt 2 uchwały Nr VI/43/2011 Rady Gminy Wilkowice z dnia 28 kwietnia 2011 r. w związku z art. 164 ust. 5c ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. ustawy Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r., poz. 145 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

– W zakresie postępowań na zbycie nieruchomości przeprowadzonych w latach 2010 - 2014 stwierdzono, że:

- w wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży podano niepełny opis nieruchomości, ograniczając się jedynie do wskazania położenia poszczególnych nieruchomości, bez wskazania tak istotnych informacji jak: czy działka jest zabudowana lub niezabudowana, dostęp do drogi i mediów, kształt działki.

Zgodnie z art. 35 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce

nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), w wykazie określa się odpowiednio opis nieruchomości.

Powyższe dotyczyło:

- działki nr 5468/5 położonej w Wilkowicach w rejonie ulicy Rolniczej,
 - działki nr 5482/1 położonej w Wilkowicach w rejonie ul. Eugeniusza Kwiatkowskiego,
 - działki nr 5482/2 położonej w Wilkowicach w rejonie ul. Eugeniusza Kwiatkowskiego,
 - działek o numerach 5469/4 i 5470/2, położonych w Wilkowicach przy ul. Eugeniusza Kwiatkowskiego,
 - działki nr 951/21 położonej w Wilkowicach w rejonie ul. Chabrowej.
- zaniechano podania w protokołach z przeprowadzonych przetargów ustnych nieograniczonych informacji o obciążeniach nieruchomości oraz zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość lub ich braku, czym naruszono § 10 ust. 1 pkt 3 i pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło protokołów z przeprowadzonych przetargów:

- na zbycie działki nr 5468/5: z 26 stycznia 2012 r. i 10 maja 2012 r.,
- na zbycie działki nr 5482/1: z 27 listopada 2012 r.,
- na zbycie działki nr 5482/2: z 11 grudnia 2012 r., 20 marca 2013 r. i 26 czerwca 2013 r.

Zbyte przez Gminę Wilkowice nieruchomości były wolne od obciążeń oraz nie były przedmiotem zobowiązań.

- w ogłoszeniach o kolejnych przetargach (przeprowadzanych po I przetargu) nie podawano terminów przeprowadzenia poprzednich przetargów, co naruszyło art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.). Zgodnie z ww. przepisem, w ogłoszeniu o przetargu podaje się informacje zamieszczone w wykazie oraz czas, miejsce i warunki przetargu, a w razie ogłoszenia kolejnego przetargu lub rokowań, również terminy przeprowadzenia poprzednich przetargów.

Powyższe dotyczyło ogłoszeń o przetargach ustnych nieograniczonych:

- w przypadku zbycia działki nr 5468/5:
 - ogłoszenia o II przetargu opublikowanego 8 marca 2012 r. (termin I przetargu – 26 stycznia 2012 r.),
- w przypadku zbycia działki 5482/2:
 - ogłoszenia o II przetargu opublikowanego 15 stycznia 2013 r. (termin I przetargu – 11 grudnia 2012 r.),
 - ogłoszenia o III przetargu opublikowanego 23 kwietnia 2013 r. (termin I przetargu – 11 grudnia 2012 r., termin II przetargu – 20 marca 2013 r.).
- w zawiadomieniu o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży, doręczonym w dniu 12 lipca 2013 r. osobie ustalonej jako nabywca nieruchomości (odebrany osobiście przez przedstawiciela nabywcy) nieprawidłowo wyznaczono termin zawarcia umowy sprzedaży, tzn. zawarcie umowy przewidziano w dniu 17 lipca 2013 r. Naruszono powyższym art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1977 r. o gospodarce nieruchomościami ustawy z dnia 21 sierpnia 1977 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), zgodnie z którym organizator przetargu jest obowiązany zawiadomić osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu. Wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.

- *W latach objętych kontrolą zbyto działki stanowiące własność Gminy Wilkowice dla poprawy warunków zagospodarowania sąsiednich działek, będących własnością osoby prywatnej w trybie bezprzetargowym w sytuacji, gdy nie ustalono, że działki te nie mogą również poprawić warunków zagospodarowania innych działek sąsiednich, stanowiących własność innych osób fizycznych lub prawnych.*

Powyższe dotyczyło:

- *działek o numerach 5469/4 o pow. 173 m² i 5470/2 o pow. 26 m², do których oprócz działki nr 5469/1 będącej własnością przyszłego nabywcy (osoby prawnej), przylegały działki: nr 5470/1 (własność Gminy Wilkowice), nr 5482/1 (własność innej osoby prawnej) i nr 3628/8 (współwłasność Gminy Wilkowice i dwóch osób fizycznych),*
- *działki nr 951/21 o pow. 622 m², do której oprócz działki nr 951/22 będącej własnością przyszłego nabywcy (osoby fizycznej), przylegały działki: nr 951/20 (własność Gminy Wilkowice), nr 950/10 i nr 950/9 (własność osób fizycznych).*

Przed wszczęciem procedury zbycia nieruchomości stanowiących działki nr 5469/4, 5470/2 oraz nr 951/21 w trybie bezprzetargowym, nie informowano indywidualnie innych właścicieli nieruchomości przylegających do zbywanych działek o planowanym zbyciu ww. nieruchomości gminnych w trybie art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.).

Nie ustalono zatem, czy zaszły przesłanki zbycia nieruchomości w trybie bezprzetargowym z art. 37 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy. Zgodnie z ww. przepisem nieruchomość jest zbywana w drodze bezprzetargowej jeżeli przedmiotem zbycia jest nieruchomość lub jej części, jeśli mogą poprawić warunki zagospodarowania nieruchomości przyległej, stanowiącej własność lub oddanej w użytkowanie wieczyste osobie, która zamierza tę nieruchomość lub jej części nabyć, jeżeli nie mogą być zagospodarowane jako odrębne nieruchomości. W konsekwencji zbycie nieruchomości mogło nastąpić jedynie w oparciu o art. 37 ust. 1 ww. ustawy – w trybie przetargu.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego - Izby Cywilnej z dnia 5 lipca 2006 r. (sygn. akt IV CSK 98/2006): „Bezprzetargowa sprzedaż na podstawie art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami wchodzi w rachubę jedynie wtedy, gdy tylko jedna osoba może być zainteresowana kupnem. Wtedy organizowanie przetargu nie miałoby sensu. Jeśli jednak zainteresowanych może być więcej i sprzedawana nieruchomość lub część nieruchomości może mieć związek funkcjonalny z więcej niż jedną nieruchomością przyległą, taki tryb sprzedaży jest niedopuszczalny”. Podobnie zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego - Izby Cywilnej z dnia 6 marca 2009 r. II CSK 589/2008 : „Wyjątek określony w art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami nie ma zastosowania w sprawie, w której nabycie działki zmierza do poprawienia warunków nie jednej nieruchomości przyległej, ale przynajmniej dwóch. Gdy więc możliwość poprawienia warunków odnosi się do większej liczby nieruchomości musi być przeprowadzony przetarg, a umowa zbycia zawarta bez przetargu jest bezwzględnie nieważna (art. 58 kc w zw. z art. 37 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami)”.

Opracowywanie i przygotowywanie dokumentacji związanej ze zbyciem nieruchomości, w tym wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży i ogłoszeń oraz organizowanie przetargów na zbywanie nieruchomości należało do Specjalisty ds. gospodarki nieruchomościami. Nadzór nad ww. pracownikiem sprawował p. Mieczysław Rączka – Wójt Gminy Wilkowice

Wniosek nr 12

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Wilkowicach w zakresie przygotowania i prowadzenia postępowań na zbycie nieruchomości stosownie do art. 35 ust. 2 pkt 3, art. 37 ust. 2 pkt 6, art. 38 ust. 2, art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.) oraz przeprowadzenia przetargów stosownie do treści § 10 ust. 1 pkt 3 i pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi:

- *W latach 2010 - 2014 (do dnia zakończenia kontroli) zaniechano właściwego uregulowania formy władania nieruchomością przez Samodzielny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wilkowicach, czym naruszono art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89 z późn. zm.) obowiązującej do 30 czerwca 2011 r., a następnie art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654 z późn. zm., Dz. U z 2013 r., poz. 217 z późn. zm.).*

Zgodnie z przywołanymi przepisami, samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej gospodaruje samodzielnie przekazanymi w nieodpłatne użytkowanie nieruchomościami i majątkiem Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego (komunalnym – do 30 czerwca 2011 r.) oraz majątkiem własnym (otrzymanym i zakupionym).

Samodzielny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wilkowicach włada nieruchomością na podstawie umowy użyczenia z dnia 8 września 2000 r. oraz aneksów do umowy. Powyższa umowa użyczenia została zawarta na czas od 1 stycznia 2000 r. do 31 grudnia 2010 r. i była przedłużana aneksami:

- *z dnia 20 grudnia 2010 r. – na okres od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r.,*
- *z dnia 29 listopada 2011 r. – na okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r.,*
- *z dnia 10 grudnia 2012 r. – na okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.,*
- *z dnia 19 listopada 2013 r. – na okres od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2016 r.*

Umowę z dnia 8 września 2000 r. zawarł p. Jan Cholewa – były Wójt Gminy Wilkowice. Aneksy do umów zawarł p. Mieczysław Rączka – Wójt Gminy Wilkowice.

Zadania dotyczące współdziałania z innymi jednostkami i organizacjami w zakresie nieruchomości gminnych należały do Specjalisty ds. gospodarki nieruchomościami. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Mieczysław Rączka – Wójt Gminy Wilkowice.

Wniosek nr 13

Podjąć skuteczne działania w celu uregulowania formy władania nieruchomością przez Samodzielny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wilkowicach poprzez przekazanie nieruchomości w nieodpłatne użytkowanie stosownie do art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U z 2013 r., poz. 217 z późn. zm.).

W zakresie spraw organizacyjnych:

- *Zaniechano przygotowania i przedłożenia Radzie Gminy projektu uchwały w sprawie opłat za zajęcie pasa drogowego, czym naruszono art. 30 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm., oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) w związku z art. 40 ust. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r., poz. 260 z późn. zm.), zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala dla dróg, których zarządcą jest jednostka samorządu terytorialnego, wysokość stawek opłaty za zajęcie 1m² pasa drogowego. Ponadto, zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r., Nr 80, poz. 526 z późn. zm.), wpływy z opłaty pasa drogowego stanowią dochód gminy, natomiast zgodnie z art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny.*

Wniosek nr 14

Przygotować i przedłożyć Radzie Gminy Wilkowice projekt uchwały w sprawie opłat za zajęcie pasa drogowego, celem wypełnienia obowiązku wynikającego z art. 30 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.), art. 40 ust. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 260 z późn. zm.), mając na uwadze art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.) oraz art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

P R E Z E S
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej